

กระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของ หนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวม

Information Sourcing Process of Thai Newspaper for Sports Coverage in the Era of Media Convergence

เยาวพา ดาวเรือง¹, ขจร ฝ้ายเทศ^{2*}

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวม และเพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารสนเทศของหนังสือพิมพ์ไทย โดยผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เลือกผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา คือ นักข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ จำนวน 18 คน แบ่งได้ 3 กลุ่มแยกตามประสบการณ์ ดังนี้ กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี และกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี-15 ปีขึ้นไป

ผลการวิจัยพบว่านักข่าวกีฬาไทยจะมีกระบวนการแสวงหาสารสนเทศเพื่อนำเสนอข่าวกีฬา ดังนี้ 1. กำหนดประเด็นตามวาระหรือกำหนดตามสถานการณ์ประจำวัน 2. แสวงหาสารสนเทศจากหลากหลายช่องทาง ได้แก่ บุคคล เว็บไซต์ เครือข่ายสังคมออนไลน์ 3. รวบรวมสารสนเทศที่แสวงหามาได้ทั้งหมด 4. กลับกรองประเมินความน่าเชื่อถือ และ 5. นำเสนอข่าวสาร โดยแหล่งสารสนเทศที่ดีที่สุดในการนำเสนอข่าวกีฬาภายในประเทศ ได้แก่ บุคคล ทั้งบุคคลที่เป็นต้นตอของข่าว หรือบุคคลใกล้ชิด เพราะทำให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่ลึกและกว้างมากขึ้น ซึ่งนักข่าวมีประสบการณ์ทำงานมาก โดยเฉพาะกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี-15 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่เข้าถึงแหล่งข้อมูลบุคคลได้มากที่สุด ส่วนกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีความถนัดในการใช้สื่อออนไลน์ในการแสวงหาสารสนเทศและนำเสนอสารสนเทศมากที่สุด ขณะที่กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปีเป็นกลุ่มที่ผสมผสานการใช้สื่อทั้งการเข้าถึงแหล่งข่าว

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
^{2*}อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บุคคลได้ดีควบคู่กับการใช้สื่อออนไลน์ในการแสวงหา
สารสนเทศและนำเสนอสารสนเทศได้ดีเช่นกัน

คำสำคัญ: การแสวงหาสารสนเทศ, นักข่าวกีฬา,
สื่อหลอมรวม

Abstract

This research on information sourcing process of Thai newspaper for sports coverage in the era of media convergence was aimed to examine the process of Thai Newspaper in sourcing for information for its sports news coverage. This was qualitative research collecting data from a total of 18 sports news reporters, which could be classified into 3 main groups by their years of experience, including those with 1-5 years, 6-14 years, and 15 years and over.

Findings revealed that information sourcing process of Thai sports news reporters were as follows: (1) Setting topics in accordance with schedule or situations on daily basis, (2) Searching for further information from various additional sources, such as people in the news, websites, and other social networks, (3) Gathering all findings that were currently on hands, (4) Conducting filtering and reliability check, and 5) Reporting the news. Information source for news report on local sports was people, including those who were in the news themselves and those who were related to them. The reason was that information from such sources could either be sought further in

depth or on wider coverage. Reporters with longer field experience, especially those with experience of 15 years and over, was the group that could best reach for people sources the most, while reporters with as short experience as 1-5 years were the best in both online information sourcing or online news reporting. Those with 6-14 years of field experience were the group of reporters, who could effectively use their process in seeking information, either from people or online sources, and reporting news as well.

Key words: Information Sourcing Process, Sports News Reporters, Media Convergence

บทนำ

“ข่าวกีฬา” เป็นข่าวสารประเภทหนึ่งที่ได้รับ การคัดเลือกให้มีการนำเสนออย่างต่อเนื่อง เห็นได้ จากการออกหนังสือพิมพ์กีฬารายวันฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2527 โดยสื่อมวลชนทั่วไปก็ได้ให้ความสำคัญกับ ข่าวกีฬาเช่นกัน มีการเพิ่มเนื้อที่ในการนำเสนอข่าวกีฬา มากขึ้น ทั้งในข่าวกีฬาในประเทศและข่าวกีฬา ต่างประเทศ โดยมีการแยกส่วนข่าวกีฬา เพื่อให้ผู้สนใจ ติดตามข่าวสารด้านกีฬาได้สะดวกมากขึ้น แสดงให้เห็น ถึงบทบาทการรายงานข่าวกีฬาว่ามีความสำคัญกับ สังคมไทยได้อย่างชัดเจน (สภากาการหนังสือพิมพ์, 2556) สอดคล้องกับที่ สุรสิทธิ์ วิทยาวิรัฐ (2545) ระบุว่า สังคมไทยนิยมรับชมกีฬาอย่างกว้างขวาง ทั้งที่เป็นกีฬา อาชีพและกีฬาสมัครเล่น ข่าวสารด้านกีฬาจึงเป็นที่ สนใจสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก สื่อสารมวลชน มีการจัดแบ่งพื้นที่ข่าวสำหรับกีฬาโดยเฉพาะ และใน

ปัจจุบันความนิยมข่าวกีฬายิ่งขยายตัวออกไปมากขึ้น เนื่องจากการรายงานข่าวของสื่อมวลชนที่มีความรวดเร็วและหลากหลายมิติ โดยกาญจนา แก้วเทพ และทิมมพร เขียมไร่ (2554) ระบุว่า มีหลักฐานยืนยันว่า มีการรายงานข่าวกีฬาบางประเภทผ่านหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะกีฬาฟุตบอลที่ถูกนำเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 5 พบว่ามีการเขียนรายงานข่าวการแข่งขันกีฬาที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น การเขียนด้วยโคลงประกอบการรายงานข่าว รวมทั้งยังพบว่าหนังสือพิมพ์เลือกรายงานข่าวกีฬาเฉพาะในส่วนที่ราชสำนักหรือชนชั้นสูงเป็นผู้จัดการแข่งขัน ซึ่งเป็นเรื่องปกติของยุคสมัยเพราะกีฬาสากล เช่น ฟุตบอล เทนนิส หรือกอล์ฟ เป็นกีฬาของประเทศตะวันตกที่ชนชั้นสูงของไทยในสมัยนั้นเป็นผู้นำเข้า ซึ่งหากวิเคราะห์การนำเสนอข่าวกีฬายาวนานของสื่อมวลชนไทย สะท้อนให้เห็นว่าข่าวกีฬาได้รับความสนใจจากผู้บริโภคคนไทยมายาวนาน

ด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์เข้ามาในสังคมไทยในช่วงที่การกีฬาของไทยแพร่หลายแล้ว จากบทบาทหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีมาก่อนหน้า ดังนั้น วิทยุและโทรทัศน์ จึงเป็นช่องทางที่ช่วยขยายปริมาณผู้รับสารมากขึ้นและยังมีการนำเสนอเนื้อหากีฬาต่างประเทศ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก โอลิมปิกเกมส์ เอเชียนเกมส์ และซีเกมส์ ซึ่งจากความนิยมในการบริโภคข่าวกีฬาที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้สื่อมวลชนให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวกีฬาในหลากหลายแง่มุม มีการนำเสนอในมุมที่เกี่ยวกับเรื่องราวของตัวนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ ทำให้แรงบันดาลใจให้กับผู้บริโภคเป็นเยาวชนรุ่นใหม่ ซึ่งในยุคเทคโนโลยีข่าวสารทำให้เกิด “การหลอมรวมเทคโนโลยีสื่อ” ส่งผลให้มีแหล่งที่มาหรือแหล่งสารสนเทศทางการกีฬาใหม่ ๆ เช่น ข่าวสารจากองค์กรกีฬาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ข่าวสารจาก

สมาคมกีฬาต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น ข่าวจากตัวบุคคลในวงการกีฬาเอง ข่าวจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวงการกีฬา ข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์ของคนในวงการกีฬา ซึ่งสื่อมวลชนไทยต้องปรับตัวในการรับแหล่งสารสนเทศใหม่ ๆ และเป็นผู้รวบรวมประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มานำเสนอเป็นข้อมูลหรือข่าวสารที่มีคุณค่าและมีความสมบัติที่ถูกต้องครบถ้วนเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับข่าวสารที่ถูกต้องในทุกแหล่งสารสนเทศที่เข้าถึง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง “กระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวม” โดยเน้นสื่อหนังสือพิมพ์เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในการนำเสนอข่าวกีฬาและใช้ข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายอย่างถูกต้องในการนำเสนอข่าวสารด้านการกีฬาอันเป็นประโยชน์กับผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวม
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารสนเทศของหนังสือพิมพ์ไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา คือ นักข่าวกีฬาจากหนังสือพิมพ์รายวันของไทย แบ่งเป็น นักข่าวกีฬาจากหนังสือพิมพ์รายวันสายปริมาณ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และคมชัดลึก และนักข่าวกีฬาจากหนังสือพิมพ์รายวันสายเฉพาะทาง

ได้แก่ สยามกีฬา สตาร์ชอคเกอร์ และฮอตสกอว์ จำนวน 18 คน โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) โดยใช้ประสบการณ์ในการทำงานเป็นเกณฑ์หลักในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 4 คน 2. กลุ่มนักข่าวที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี จำนวน 4 คน และ 3. กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน

การทบทวนวรรณกรรม

1. กระบวนการแสวงหาสารสนเทศ

ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2537) ได้ระบุว่า การแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การตระหนักและเล็งเห็นถึงความต้องการข้อมูลสารสนเทศ บุคคลที่ต้องการข้อมูลสารสนเทศอย่างเร่งด่วนและตระหนักว่าเรื่องที่ต้องการเป็นเรื่องที่สำคัญ บุคคลผู้นั้นจะแสดงพฤติกรรมโดยการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ 2. การพิจารณาถึงแหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศ เป็นการพิจารณาคัดเลือกแหล่งของข้อมูลสารสนเทศแต่ละแหล่งว่าแหล่งใดสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด 3. การเลือกวิธีแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ เป็นการเลือกใช้แหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ โดยผู้แสวงหาข้อมูลสารสนเทศจะตัดสินใจเลือกใช้แหล่งที่คิดว่าดี และประหยัดทั้งการประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และประหยัดทุนทรัพย์ โดยปรกติแล้วผู้แสวงหาข้อมูลสารสนเทศจะใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ตนมีอยู่เดิม หากไม่พอจึงจะไปค้นคว้าแสวงหาข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งอื่น เช่น บุคคล ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนบ้าน หรือสมาชิกในครอบครัว จากนั้นจึงจะไปแสวงหาข้อมูล

สารสนเทศจากบุคคลที่เกี่ยวข้องและเลือกแสวงหาจากแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคคลเป็นทำยสุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อหลอมรวม

เกิดการถือกำเนิดขึ้นของสื่อหลอมรวม (Convergence Media) ที่มีการหลอมรวมเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนในสังคมมากขึ้นในหลากหลายด้าน รวมถึงบทบาทด้านการสื่อสาร โดย Jenkins (2006) อธิบายว่า ยุคการหลอมรวมเทคโนโลยีเป็นการหลอมรวมเนื้อหาของสื่อจากหลายช่องทาง ตลอดจนจนพฤติกรรมการใช้สื่อของคนในสังคมซึ่งมีความร่วมมือระหว่างสื่อหลายรูปแบบ เช่น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จากโทรศัพท์มือถือ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตจากโทรทัศน์ เป็นต้น โดย ณรงค์ศักดิ์ศรีพานนท์ (2554) ระบุคุณลักษณะของสื่อใหม่ว่ามี 3 ประการ ดังนี้ 1. การบูรณาการ (Integration) 2. การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) และ 3. การเข้ารหัสดิจิทัล (Digital Code)

3. ความสำคัญของแหล่งสารสนเทศ

แหล่งสารสนเทศ (Information Sources) หมายถึง แหล่งผลิตหรือแหล่งที่เป็นศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบลักษณะที่หลากหลายไว้ให้บริการแก่ผู้ต้องการสารสนเทศ โดย อาภากร ชาติโลหะ (2553) และคณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (2548) ได้แบ่งประเภทของแหล่งสารสนเทศคล้ายคลึงกันได้แก่ แหล่งสารสนเทศห้องสมุด แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสถานที่ แหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน และแหล่งสารสนเทศคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต

แหล่งสารสนเทศทางด้านกีฬา จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสามารถแบ่งแหล่งสารสนเทศทางด้านกีฬา

ออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ 1. แหล่งสารสนเทศปฐมภูมิ ได้แก่ องค์กรท้องถิ่น ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เกี่ยวกับแวดวงการกีฬา องค์กรภาคประชาชน องค์กรนิติบัญญัติ องค์กรบริหาร ที่เป็นบุคคล หรือองค์กรของรัฐ องค์กรที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการกีฬา องค์กรกีฬานานาชาติ องค์กรธุรกิจ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยฯ สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร หน่วยงานภาคเอกชน สโมสรกีฬาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สมาคมวิชาทางพลศึกษา และวิทยาศาสตร์การกีฬา 2. แหล่งสารสนเทศทุติยภูมิ ผู้สื่อข่าวกีฬาของไทย มีแหล่งข่าว และแหล่งที่มาของข้อมูลสารสนเทศหลากหลายสามารถแยกแยะตามสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (2556) ได้ดังนี้ จากสำนักข่าว จากการสื่อข่าวภายในองค์กรสื่อ จากสื่อออนไลน์ จากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก

4. แนวคิดเรื่องสารสนเทศและข่าวกีฬา

สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูลหลากหลายประเภท ข้อเท็จจริง ความรู้ ประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ ซึ่งผ่านกระบวนการประมวลผล ถูกจัดเก็บและแสดงผลออกมาในรูปแบบของช่องทางที่หลากหลาย เช่น หนังสือ, วารสาร, หนังสือพิมพ์, รายงาน, ไลต์ทัศนวัสดุ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำเนื้อหาไปใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ และจากการอธิบายความหมายและที่มาของสารสนเทศดังกล่าว จะเห็นว่าความหมายของสารสนเทศเกี่ยวข้องกับข้อมูล การประมวลผล และการใช้ประโยชน์ จึงกล่าวได้ว่าสารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลและนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยความสำคัญของสารสนเทศ คณาจารย์ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (2548) ได้ชี้ว่าสารสนเทศมีความสำคัญคือ ช่วยสนับสนุนการวางแผนและนโยบายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นจริง ในปัจจุบันมากที่สุด ช่วยแก้ปัญหา ตลอดจนพัฒนา ปรับปรุง ขันตอน และกระบวนการผลิต ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ช่วยติดตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกได้อย่างรวดเร็ว สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิต การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การขยายธุรกิจ หรือรองรับการพัฒนาของเทคโนโลยีใหม่ ๆ เป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้มีความเจริญก้าวหน้า และช่วยพัฒนาศักยภาพของคนในสังคมให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตทุกวันนี้

หลักการของ "การกีฬา" มีจุดมุ่งหมายพื้นฐานเพื่อส่งเสริมให้ร่างกายมีความแข็งแรง และสามารถที่จะแสดงศักยภาพทางด้านกีฬา เพื่อความสามัคคีและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของคนในสังคมให้ดีขึ้น โดยพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ให้ความหมายของ กีฬา หมายถึง กิจกรรมหรือการเล่น เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อความแข็งแรง หรือเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดทางจิต ขณะที่สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (2556) ให้ความหมายของ "ข่าวกีฬา" ว่าเป็นการรายงานข้อเท็จจริงทางด้านการกีฬา อาทิ ผลการแข่งขันกีฬา รายงานเกมการแข่งขันกีฬา ความเคลื่อนไหวของวงการกีฬา ตลอดจนข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจด้านกีฬาอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์จรรโลงสังคม เช่นเดียวกับReal

(1998) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของสื่อกีฬาว่า หากไม่สนใจสื่อกีฬาเปรียบเสมือนการละเลยบทบาทของศาสนจักรในยุคกลาง เพราะตอนนี้เรื่องสำคัญของสังคมได้แฝงตัวอยู่ในสื่อกีฬาในทุกแง่มุมของชีวิต พร้อมชี้ว่ามี 3 ตัวแปรสำคัญที่น่าจะเกี่ยวข้องกับสื่อกีฬาในยุคปัจจุบัน ได้แก่ 1. องค์กร/สถาบันสำคัญที่เกี่ยวข้อง 2. ความหมายที่สื่อเผยแพร่ 3. ผู้รับสารกับอำนาจในการสร้างความหมายสารขึ้นมาใหม่

สภาการหนังสือพิมพ์ (2556) ระบุว่าบทบาทของข่าวกีฬาที่มีต่อสังคมนั้น สังคมให้ความคาดหวังว่าข่าวกีฬาจะต้องมุ่งเน้นในการนำเสนอข่าวสารที่สร้างสรรค์ จรรโลงสังคม การนำเสนอข่าวสารจะต้องไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้อง เพื่อพูนความรู้ พัฒนาทักษะความสามารถ รับข่าวสารเพื่อความบันเทิง และส่งเสริมด้านสุขภาพ โดยต้องไม่ชี้้นำไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง หรือแนวโน้มมุ่งใจให้สังคมเกิดความคิดเอนเอียงไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำหน้าที่รายงานข่าวของนักข่าวกีฬาจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ดังนั้น หากผู้สื่อข่าวกีฬาต้องการเสนอข่าวในแนวทางสร้างสรรค์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมิติต่าง ๆ ได้แก่ 1. มิติด้านธุรกิจ 2. มิติทางกฎหมาย 3. มิติทางการเมือง และ 4. มิติทางสังคม

5. การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information literacy) บัญญัติมาจากคำว่า "information literacy" หมายถึงความสามารถของบุคคลในการระบุความต้องการสารสนเทศของตนเอง รู้จักใช้เครื่องมือและกระบวนการค้นหาเพื่อระบุแหล่งสารสนเทศ สามารถประเมินวิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้สารสนเทศที่มีได้อย่างเต็ม

ประสิทธิภาพ เพื่อการค้นคว้าเรียนรู้ตลอดชีวิต (American Library Association, 1989)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ตั้งแต่ 30-60 นาที ซึ่งการสนทนาระหว่างผู้สัมภาษณ์หรือผู้ดำเนินการ (Moderator) กับผู้ถูกสัมภาษณ์จะดำเนินไปตามความคิดและความรู้สึกของผู้ตอบคำถาม

2. ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย 1. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศจากเอกสารวิชาการ บทความในสื่อต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ 2. กำหนดกรอบระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2559 3. รวบรวมข้อมูลกระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของสื่อมวลชนไทย 4. ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก และ 5. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับทฤษฎีและงานวิจัยที่ได้ศึกษามา และนำเสนอข้อมูล

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาเชิงลึก ตามกลุ่มที่แบ่งไว้ คือ 1. กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 4 คน 2. กลุ่มนักข่าวที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี จำนวน 4 คน 3. กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบ บทบาท และหน้าที่ของสื่อมวลชนสื่อหลอมรวม แนวคิดเกี่ยวกับข่าวกีฬา แนวคิดเกี่ยวกับสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศทางด้านกีฬา รวมถึง

การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากแหล่งสารสนเทศของ ผู้สื่อข่าวกีฬา ตลอดจนปัญหา อุปสรรค นำองค์ประกอบ ด้านประสิทธิภาพการทำงานมาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ ข้อมูลและเปรียบเทียบให้เห็นถึงกระบวนการแสวงหา แหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของสื่อมวลชน ไทยของสื่อมวลชนที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่าง กัน และใช้แนวคิดตามทฤษฎีและงานวิจัยมาวิเคราะห์ ผลวิจัยต่อไป

ผลการวิจัย

กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มีกระบวนการแสวงหาสารสนเทศที่เริ่มจากเครือข่าย สังคมออนไลน์ โดยจะตรวจสอบว่าในแต่ละวันมีความเคลื่อนไหวทางด้านกีฬาที่สำคัญอะไรบ้าง จากนั้นจะพิจารณาว่ามีส่วนใดที่ยังขาดหายไป เช่น เบื้องหลัง เกียรติเล็กเกียรติน้อย เพื่อให้มีความแตกต่าง การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ส่วนผลการแข่งขันยังคง นำเสนออยู่ แต่จะเป็นเรื่องรองลงมา ส่วนกระบวนการเลือก แหล่งสารสนเทศ ประกอบด้วย ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ครอบคลุม เป็นธรรมชาติ รวดเร็ว โดยแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวด้วยการใช้ทุกแหล่งที่สามารถเท่าที่ทำได้ ทั้งสัมภาษณ์บุคคล เครือข่ายสังคมออนไลน์ ข้อมูลจาก องค์การกีฬา แต่สิ่งที่เน้นมากที่สุด คือ การถามตรงกับ บุคคล รวมถึงเอกสารที่เป็นทางการ เพราะเป็น ความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือ เพื่อไม่ให้เกิดข้อ ได้แย้งตามมา สำหรับเครือข่ายสังคมออนไลน์จะเป็น ต้นทุนทางด้านข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ไปต่อยอดข้อมูล ด้านอื่น ๆ ได้ สำนักข่าวก็เช่นกัน โดยช่องทางติดต่อ บุคคลได้ทั้งโทรศัพท์ โน้ตบุ๊กเป็นช่องทางได้ทั้งหมด

สำหรับกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี มีกระบวนการแสวงหาสารสนเทศที่เริ่มจาก

การคิดประเด็นที่สนใจ จากนั้นจะแสวงหาข้อมูลที พอจะหาได้เบื้องต้น เช่น การค้นหาทางอินเทอร์เน็ต ถ้ายังไม่ชัดเจนก็ต้องไปหาต่อจากแหล่งอื่น ๆ เช่น เว็บไซต์ บุคคล ยังมีแหล่งข่าวครอบคลุมยิ่งทำให้ข่าว สมบูรณ์ โดยหากข้อมูลนั้นไม่เสียหาย แหล่งข่าวบุคคล ส่วนใหญ่จะพร้อมให้ข้อมูลที่แท้จริง ตลอดจนการสั่งสม ประสบการณ์เป็นส่วนสำคัญ การพยายามเข้าถึง แหล่งข่าว การสร้างความน่าเชื่อถือกับแหล่งข่าว การให้เกียรติแหล่งข่าว ตลอดจนความคุ้นเคยในกีฬา นั้น ๆ จะช่วยให้การนำเสนอข่าวกีฬาถูกต้องชัดเจนตรง ประเด็นมากขึ้นด้วย โดยนักข่าวกลุ่มนี้มีประสบการณ์ ทำงานมาได้ในระดับหนึ่งจนทราบว่าหาข้อมูลได้ จากแหล่งใด และส่วนใหญจะสามารถหาข้อมูลที่ ต้องการได้หมด ยังมีประสบการณ์ในการทำงานมากก็ ยิ่งเรียนรู้ได้ว่าจะแสวงหาแหล่งสารสนเทศได้จากแหล่ง ใดบ้าง

ด้านกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มองว่ากระบวนการในการแสวงหา สารสนเทศทางด้านกีฬา เริ่มจากค้นหาข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด การบอกเล่าของนักกีฬา จากอินเทอร์เน็ตที่เชื่อถือได้ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอต่อไป โดยการประเมินแหล่งสารสนเทศ ต้องรวดเร็ว น่าเชื่อถือ ถูกต้อง ชัดเจน ทันสมัย เป็นต้น ซึ่งยอมรับว่าประสบการณ์การทำงานด้านสื่อมวลชน กีฬามีผลต่อการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ โดยปัจจุบัน แหล่งสารสนเทศประเภทเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น อินสตาแกรม เฟซบุ๊ก รวมถึง เว็บไซต์ต่าง ๆ มีความสำคัญ มากขึ้น เนื่องจากตอบสนองด้านความเร็วในการ ค้นหา ยกตัวอย่าง ในอดีตการทำข่าวกีฬาในหลาย รายการแข่งขัน ผู้สื่อข่าวต้องเดินทางไปเฝ้าเหตุการณ์ ตามสถานที่จริง อยากรู้ข่าวฟุตบอลต้องไปสนาม

ฟุตบอล อยากได้ข่าวมวยต้องไปสนามมวย แต่ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้มีข่าวสารหลังไหลมาตลอด 24 ชั่วโมง สามารถติดต่อสื่อสารกับแหล่งข่าวผ่านช่องทางออนไลน์ได้ ซึ่งทำให้มีความสะดวกมากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษากระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศในการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยในยุคสื่อหลอมรวมของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา 3 กลุ่มแบ่งตามประสบการณ์ในการทำงานข่าว ได้แก่ กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี และกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป พบว่า กลุ่มนักข่าวที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกันมีโมเดลในการทำงานหรือมีกระบวนการแสวงหาแหล่งสารสนเทศและเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ (2537) ที่ระบุว่าประสบการณ์เป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบที่มีผลต่อการพิจารณาแสวงหาสารสนเทศ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง "กระบวนการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท." ของ ดนัยนพ เกระทอง (2544) ที่พบว่า ประสบการณ์และความสนิทสนมกับแหล่งข่าวเป็นองค์ประกอบหนึ่ง แต่การทราบดีว่าจะหาข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการจากแหล่งใดก็เป็นหัวใจอันดับต้น ๆ หลังจากนั้นก็คัดกรองก่อนนำเสนอ และประสบการณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ แม้ว่าภาพรวมกรอบในการทำงานและการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศจะมีความคล้ายกัน แต่มีรายละเอียดที่แตกต่างกันในกระบวนการทำงาน ที่กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์

ทำงาน 1-5 ปีจะเน้นความเร็ว ให้นำหนักกับนำเสนอข่าวบนสื่อออนไลน์มากกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ ส่วนกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป จะให้นำหนักกับนำเสนอข่าวบนสื่อหนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อออนไลน์ ส่วนการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การค้นหาข้อมูลเชิงลึก การสัมภาษณ์แหล่งข่าวบุคคล เลือกลงใช้แหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม และการใช้ประโยชน์สารสนเทศที่แสวงหามาได้นั้น กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไปจะทำได้ดีกว่า

ขณะที่กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี เป็นกลุ่มที่มีความผสมผสานกันระหว่างกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี กับกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป นั่นคือ มีการปรับตัวในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศได้ทุกรูปแบบ ค้นหาข้อมูลเชิงลึก เข้าถึงการสัมภาษณ์แหล่งข่าวบุคคล และแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม และการใช้ประโยชน์สารสนเทศที่แสวงหามาได้นั้นมีความใกล้เคียงกับกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป ทำได้ดีกว่ากลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี อีกทั้ง ยังปรับตัวกับสื่อรูปแบบใหม่ได้ดีกว่ากลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป และปรับตัวได้ใกล้เคียงกับกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี

สำหรับกระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักข่าวทั้ง 3 กลุ่ม สามารถสรุปได้คือ 1. งานแถลงข่าว / กำหนดประเด็นข่าวเอง / ติดตามเหตุการณ์สำคัญ 2. ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ต่าง ๆ / สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง 3. เรียบเรียงข้อมูลและจับประเด็นสำคัญเพื่อนำเสนอ 4. นำเสนอข่าวบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ

ขององค์กร ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกนำข่าวนั้นเผยแพร่บนสื่อใดก่อน เช่น บางข่าวอาจจะนำเสนอบนเว็บไซต์ของสำนักข่าวทันที แล้วนำมาปรับประเด็นให้เหมาะกับหนังสือพิมพ์หลังจากนั้น แต่บางข่าว โดยเฉพาะที่เป็นข่าวหรือรายงานเจาะลึกที่ได้มาเพียงฉบับเดียว จะเลือกนำเสนอบนสื่อหนังสือพิมพ์ก่อน แล้วต่อจากนั้นค่อยนำมาเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักข่าว ซึ่งหากศึกษากระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักข่าวทั้ง 3 กลุ่มในเชิงลึกแล้ว จะเห็นได้เลยว่า มีรายละเอียดแตกต่างกันอย่างน่าสนใจ โดยกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปีจะเน้นการแสวงหาสารสนเทศจากงานแถลงข่าว รายงานแข่งขันและกิจกรรมเป็นหลัก ส่วนการกำหนดประเด็นข่าวเอง ส่วนใหญ่จะได้มาจากการแนะนำของหัวหน้างานหรือกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป แต่การติดตามเหตุการณ์สำคัญ กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปีจะอาศัยการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศประเภทออนไลน์ได้ดีในการติดตามเหตุการณ์สำคัญเหล่านี้ได้ ซึ่งจะคล้ายกับงานวิจัยเรื่อง “การใช้ทวิตเตอร์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร” ของ กนิษฐา ไชยแสง (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้สื่อข่าวใช้ทวิตเตอร์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและติดตามข้อมูลข่าวสารมากที่สุด สะท้อนให้เห็นในการใช้สื่อออนไลน์ในการติดตามข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจเพื่อนำไปต่อยอด ตรวจสอบเพิ่มเติม และนำเสนอต่อไป

ขณะที่กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี และกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป จะไม่เน้นการแสวงหาข้อมูลจากงานแถลงข่าว แต่จะเน้นการกำหนดประเด็นข่าวเองเป็นหลัก พร้อมกับติดตามข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศทุกรูปแบบ

รวมถึง แฟนข่าวเก่า ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดหายไปในกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี เช่นเดียวกับการที่ต้องไปแสวงหาข้อมูลจากงานแถลงข่าวต่าง ๆ กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี จะศึกษาข้อมูลจากแฟนข่าวก่อนไปงาน แต่จะเห็นว่ากลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จะไม่มีขั้นตอนนี้อยู่ในกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า กลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปีจะมองสิ่งที่เกิดขึ้นข้างหน้าเป็นหลัก ส่วนกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี จะนำเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นแล้วเป็นพื้นฐาน รับข้อมูลปัจจุบัน เพื่อผสมผสานเหตุการณ์ในอดีตกับปัจจุบัน แล้วนำเสนอสิ่งที่มีโอกาสเกิดขึ้นในอนาคต โดยการศึกษาข้อมูลจากแฟนข่าวก่อนไปงานแถลงข่าวหรือก่อนที่จะได้สัมภาษณ์แหล่งข่าวบุคคล จะทำให้นักข่าวมีข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของนักกีฬานั้นนั้น องค์กรกีฬานั้น ๆ ซึ่งวิธีการทำงานในลักษณะการหาข้อมูลจากแฟนข่าวก็ดี หรือแหล่งสารสนเทศอื่นก็ดี ก่อนไปงานแถลงข่าวหรือก่อนที่จะได้สัมภาษณ์แหล่งข่าวบุคคลนั้น เป็นแนวทางเดียวกับกลุ่มนักข่าวกีฬาที่มีประสบการณ์ทำงาน 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป ปฏิบัติมาอย่างยาวนาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรเพิ่มจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะกลุ่มนักข่าวที่มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี และกลุ่มนักข่าวที่มีประสบการณ์ทำงาน 6-14 ปี เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในช่วงที่ต้องใช้แหล่งสารสนเทศในยุคสื่อหลอมรวมค่อนข้างมาก

2. การทบทวนวรรณกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชนด้านกีฬาในประเทศไทยยังมีจำนวนไม่มาก ควรทบทวนวรรณกรรมในเรื่องดังกล่าวจากต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อให้เห็นถึงแหล่งสารสนเทศที่หลากหลายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาในส่วนักข่าวกีฬาประเภทหนังสือพิมพ์เท่านั้น ควรขยายไปศึกษาในสื่ออื่น ๆ อาทิ สื่อโทรทัศน์, สื่อวิทยุ หรือสื่อกีฬา

ออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและชัดเจนในสื่อแต่ละแขนงมากขึ้น

2. ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสร้างคุณภาพการวิจัยที่สมบูรณ์กว่า การวิจัยรูปแบบเดียว โดยอาจจะเพิ่มการวิจัยเชิงปริมาณในส่วนของการเพิ่มจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา แบ่งแยกอายุการทำงาน, เพศ, การศึกษา, ลักษณะงาน เป็นต้น หรือการระบุแหล่งสารสนเทศที่เลือกใช้ ซึ่งจะ ทำให้เห็นภาพการเลือกใช้แหล่งสารสนเทศได้ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา ไชยแสง. (2556). **การใช้ทวิตเตอร์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต นิเทศศาสตร์และสารสนเทศ, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร. (2554). **การสื่อสาร ศาสนา กีฬา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2548). **สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า**. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2537). **สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ณรงค์ศักดิ์ ศรีทานินทร์. (2554). แนวทางการกำกับสื่อใหม่ในยุคการหลอมรวมเทคโนโลยี. **วารสารนักบริหาร**. 31(4), 126-134.
- दनัยนพ เกราะทอง. (2544). **กระบวนการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท..** ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. (2556). **คู่มือจริยธรรมการรายงานข่าวกีฬา**.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2545). **การสื่อข่าว : หลักการและเทคนิค** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- อาภากร ธาตุโลหะ. (2553). **ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า**. ชลบุรี: ตะวันออกการพิมพ์.
- American Library Association. (1989). **Presidential Committee on Information Literacy: Final Report**. Retrieved August 10, 2015, from <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential>.

Jenkins, H. (2006). *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. New York: New York University Press.

Real, M. (1998). *Media Sport: Technology and the commoditization of Postmodern Sport*. New York: Routledge.